

ความสำคัญความเป็นมาก แนวคิด และขอบเขตของ
งานอาชีพอนามัยและความปลอดภัย
ธุรกิจรวม แฟงจันดา

01. แนวคิดพื้นฐานและขอบเขตของงาน อาชีวอนามัย และความปลอดภัย

02. พัฒนาการของอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในงานอาคาร

03. บทบาทของผู้จัดการอาคาร

04. แนวคิดการบริหารความเสี่ยง

แนวคิดพื้นฐานและขอบเขต งาน

อาชีพอนามัย และความปลอดภัย
อนามัยสิ่งแวดล้อม

อาชีวอนามัยและความ ปลอดภัย (OCCUPATIONAL HEALTH AND SAFETY)

ความหมาย

งานอาชีวอนามัยและความปลอดภัย
เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมดูแล
สุขภาพอนามัยของผู้ประกอบอาชีพ
การงานให้มีสภาวะสมบูรณ์ดีทั้งทาง
ร่างกาย ทางจิตใจ และสามารถดำรง
ชีพอยู่ในสังคมได้ด้วยดี รวมทั้งมีความ
ปลอดภัยจากร้ายคุกคาม อันตรายและ
ความเสี่ยงต่างๆ

ความสำคัญ

ป้องกันและควบคุมให้เกิดสภาพความปลอดภัยในการทำงาน ลด
ความสูญเสียที่บันทึกกิจการของนายจ้างอันเนื่องมาจากอุบัติเหตุลด
ผลกระทบทางสังคมที่อาจตามมาหลังการประสบอันตรายจากการทำ
งาน ส่งผลต่อการเพิ่มผลผลิตและอำนวยความสะดวกต่อเศรษฐกิจ เช่น
สภาพแวดล้อมมีอิทธิพลต่อการทำงานของลูกจ้างช่วยให้ผู้ปฏิบัติงาน
ได้รับการปฏิบัติที่เป็นธรรม ไม่ขัดต่อหลักมนุษยธรรม ช่วยลด
ความสูญเสีย ช่วยเพิ่มผลผลิต และประสิทธิภาพในการทำงาน ยัง
ช่วยเสริมภาพลักษณ์ให้สินค้า ลดปัญหาการถูกกีดกันทางการค้า

ขอบเขตงาน

คณะกรรมการร่วมระหว่างองค์การแรงงานระหว่างประเทศ (International Labour Organization; ILO) และองค์การอนามัยโลก (World Health Organization; WHO) ได้กำหนดจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ของงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัยไว้ดังนี้ คือ

การส่งเสริมและดำรงไว้ (promotion and maintenance)

การป้องกันคุ้มครอง (protection)

การป้องกัน (prevention)

การจัดงาน (placing)

การปรับ (adaptation)

ขอบเขต

พัฒนาการของงานอาชีพอนามัยและความปลอดภัย

ยุคก่อนอุตสาหกรรม (ก่อนศตวรรษที่ 19)

มนุษย์เริ่มมองเห็นความเชื่อมโยงระหว่างงานกับโรค เช่น

- งานเหมืองแร่ → โรคปอดจากฝุ่นแร่
- งานโลหะ → การได้รับสารพิษ

แพทย์ชื่อดังอย่าง Hippocrates และ Paracelsus เคยบันทึกไว้เกี่ยวกับโรคจากการ

ประกอบอาชีพ

10

ยุคปฏิวัติอุตสาหกรรม (ศตวรรษที่ 18–19)

เมื่อโรงงานและเครื่องจักรเพิ่มจำนวนมากขึ้น อุบัติเหตุและโรคจากการทำงานก็เพิ่มขึ้นอย่างรุนแรง ทำให้หลายประเทศเริ่มมี

- กฎหมายแรงงาน
- มาตรฐานความปลอดภัย
- การตรวจสอบโรงงานโดยรัฐ

ยุคมาตรฐานความปลอดภัย

สมัยใหม่ (ศตวรรษที่ 20)

เกิดการจัดตั้งหน่วยงานด้านความปลอดภัย เช่น OSHA (สหรัฐอเมริกา) ILO (องค์การแรงงานระหว่างประเทศ) รวมถึงมาตรฐานด้านความปลอดภัย เช่น ISO 45001 NFPA (อัคคีภัย) มาตรฐานระบบไฟฟ้า เช่น IEC

ประเทศไทยก็มีการพัฒนากฎหมาย เช่น

- พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554
- กฎกระทรวงระบบไฟฟ้า, งานอับอากาศ, ระบบดับเพลิง ฯลฯ

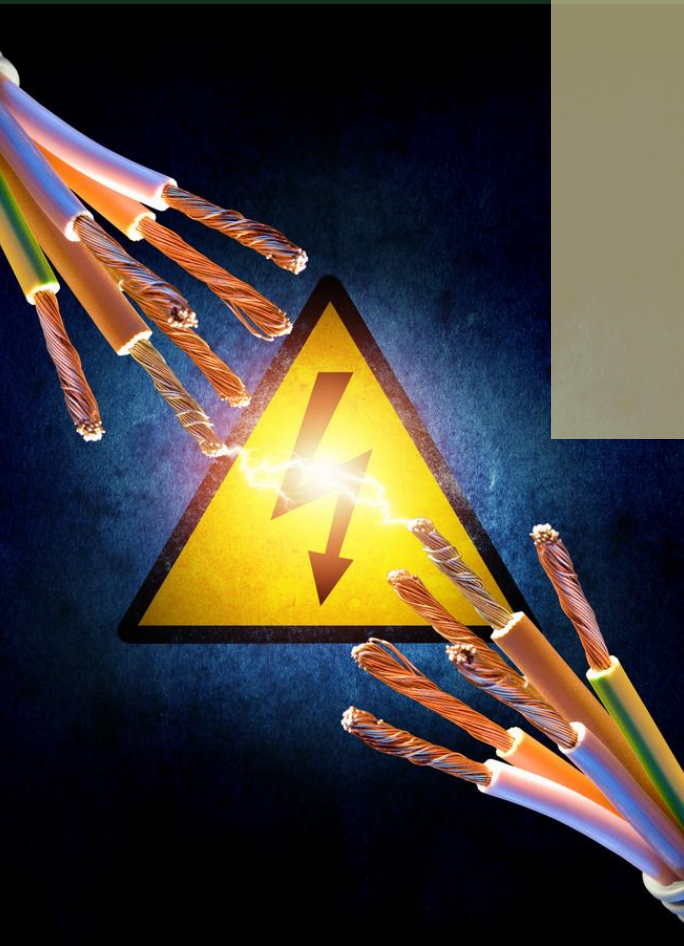

OHS ถูกมองในเชิง “การบริหารจัดการ” มาก
ขึ้น เช่น

- การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)
- ระบบการจัดการความปลอดภัยในอาคาร (Safety Management System: SMS)
- ความปลอดภัยเชิงรุก (Proactive Safety)
- ระบบเตือนภัยอัจฉริยะ
- IoT และ AI สำหรับงานอาคาร
- ESG (Environment–Social–Governance) ที่ให้ความสำคัญด้านความปลอดภัยของผู้ใช้อาคาร

12

ยุคปัจจุบัน (ศตวรรษที่ 21)

ความสำคัญของงาน OSH

ในงานธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และการบริหารอาคาร

1. ลดความสูญเสีย ไฟฟ้าลัดวงจร ไฟไหม้ ลิฟต์ขัดข้อง การลื่นล้ม การหกหล่น จากงานซ่อมบำรุง
2. ลดความเสี่ยงทางกฎหมาย อาคารที่ไม่มีระบบความปลอดภัยอาจมีความผิดตามกฎหมาย เช่น ความปลอดภัยไฟฟ้า ความปลอดภัยจากอัคคีภัย ระบบตรวจสอบอาคาร (BSA) ประกันภัยอาคาร
3. เพิ่มความเชื่อมั่นผู้เช่า อาคารปลอดภัย → ผู้เช่าอยู่นานขึ้น → มูลค่าอสังหาริมทรัพย์เพิ่มขึ้น
4. สนับสนุน ESG และภาพลักษณ์องค์กร องค์กรที่ให้ความสำคัญกับความปลอดภัยจะสะท้อนคุณภาพการบริหารงานที่ดี

ความสำคัญ OSH (ต่อ)

งานธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และการบริหารอาคาร

การบริหารอาคารประกอบด้วยผู้เกี่ยวข้องหลายฝ่าย
เช่น

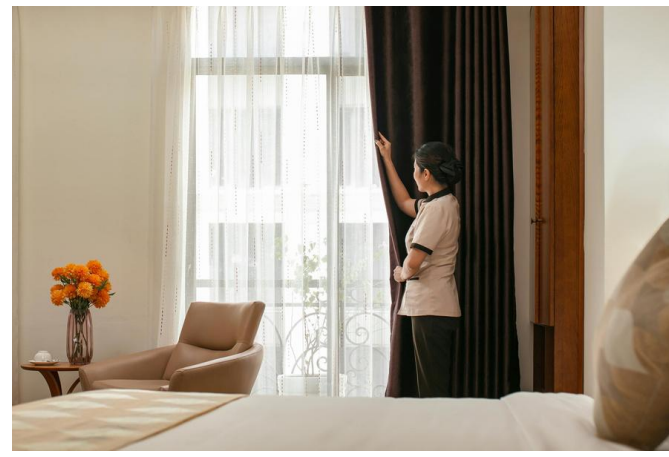
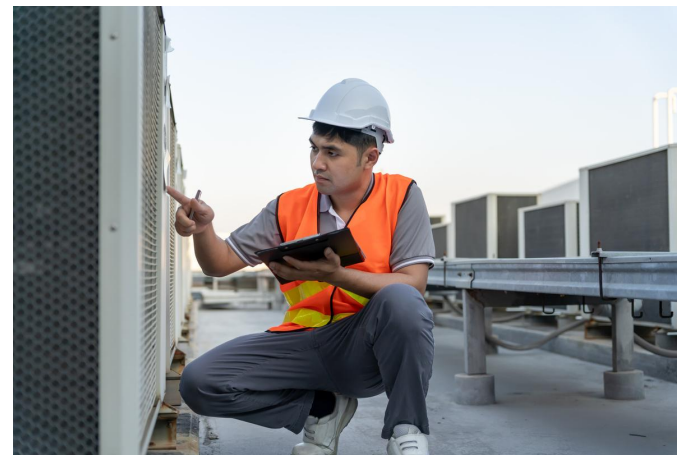
ผู้จัดการอาคาร

ทีมซ่อมบำรุง

แม่บ้าน รปภ.

ผู้เช่าอาคาร

ผู้มาติดต่อ

บทบาทและหน้าที่ของ ผู้จัดการอาคาร

จัดทำระบบความปลอดภัยในอาคาร
(SAFETY MANAGEMENT SYSTEM)

ประเมินความเสี่ยงในกิจกรรมทั้งหมดของอาคาร

จัดทำแผนป้องกันและระงับอัคคีภัย

ควบคุมการปฏิบัติงานของผู้รับเหมา ให้ปลอดภัย

กำกับการซ่อมบำรุงเชิงป้องกัน (PM)

วางแผนอบรมและซ้อมหนีไฟ

ติดตามตรวจสอบเหตุการณ์ผิดปกติ

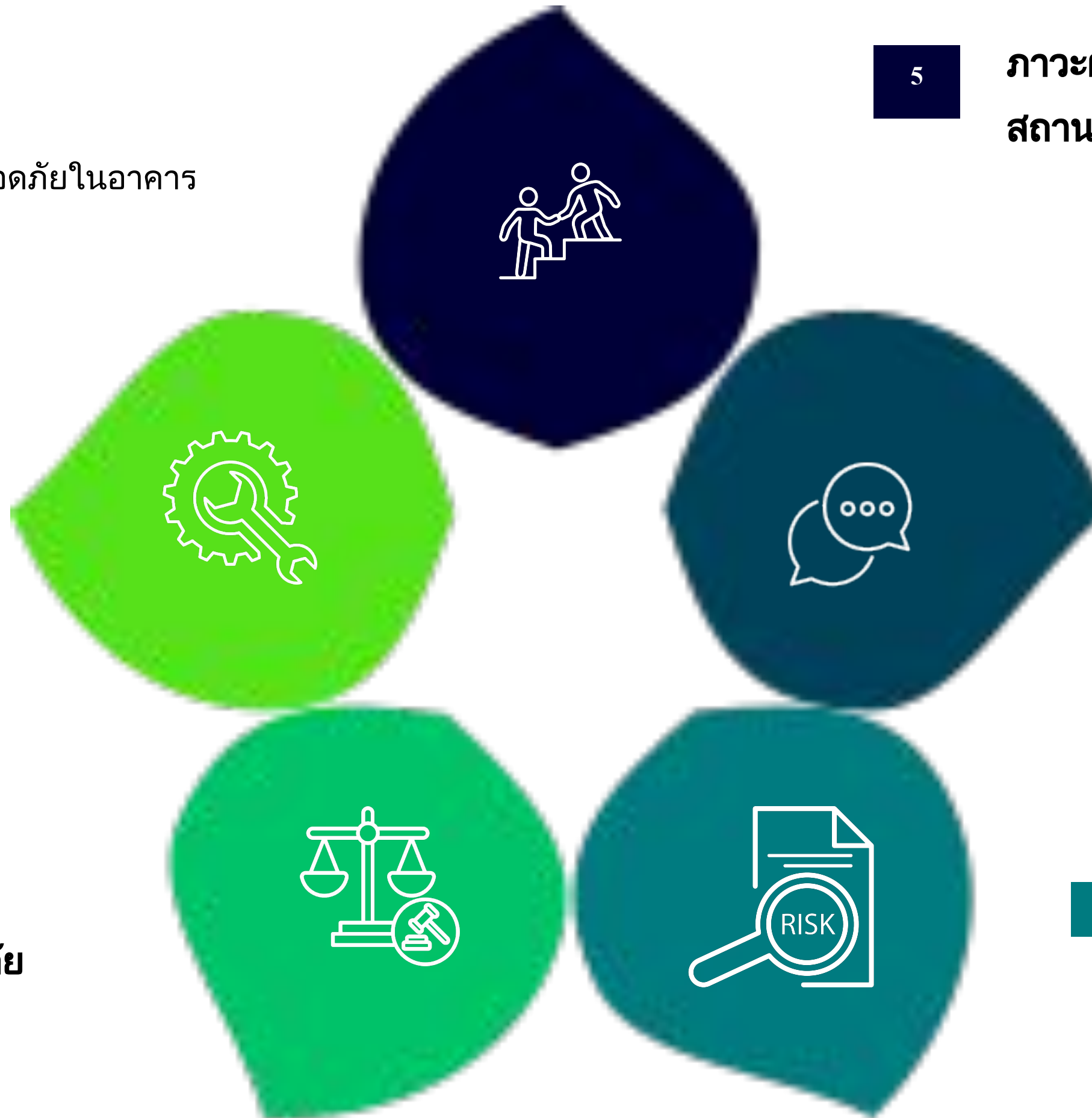
จัดทำบันทึกและรายงานความปลอดภัย

ทักษะที่จำเป็น

งานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในอาคาร

1 ความรู้ด้าน
วิศวกรรมอาคาร

2 ความรู้กฎหมายด้าน
อาคารและความปลอดภัย

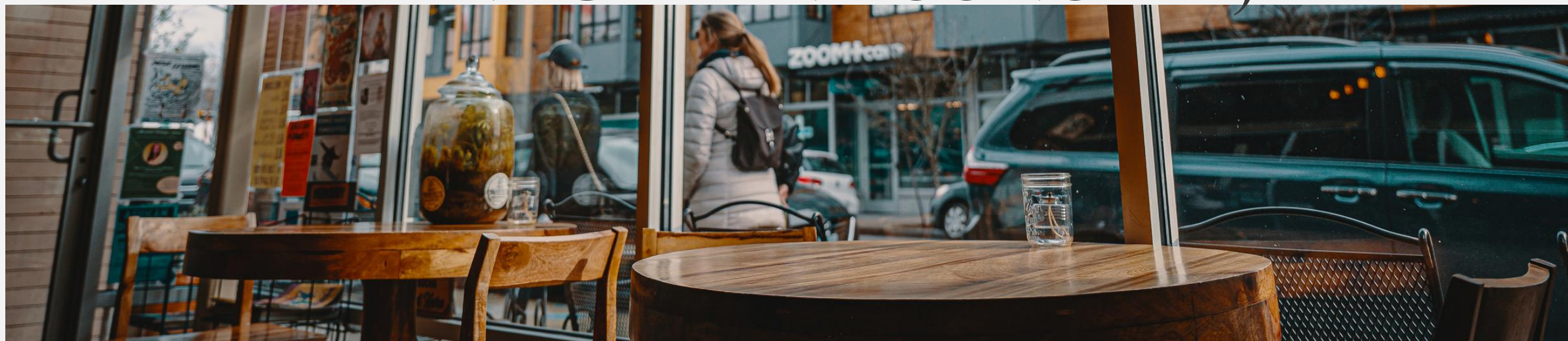
5 ภาวะผู้นำ
สถานการณ์ฉุกเฉิน

4 การสื่อสาร
และประสานงาน

3 การประเมินความเสี่ยง

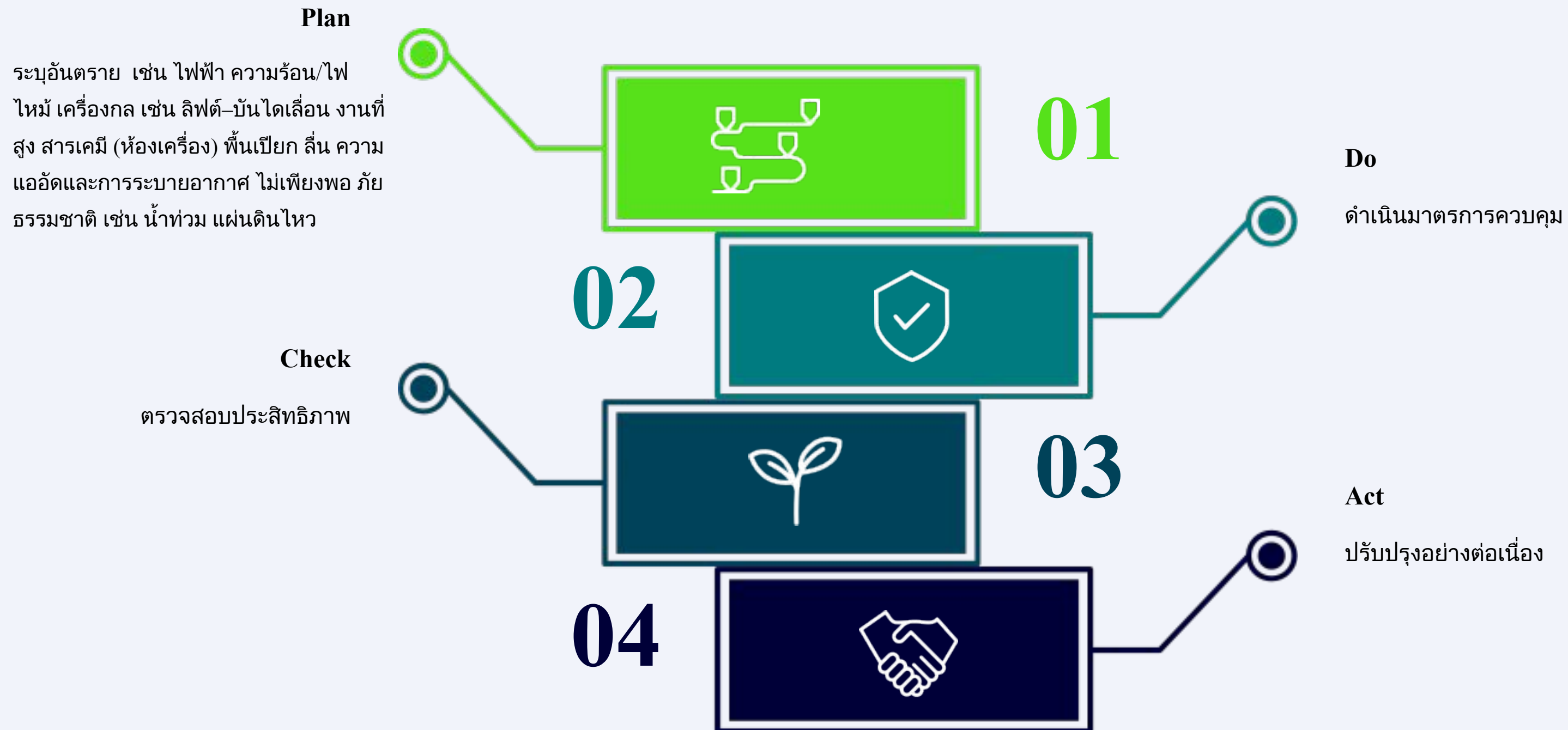
แนวคิดการบริหารความเสี่ยงในอาคาร (SAFETY MANAGEMENT CONCEPT)

หลักการ PDCA

(Plan-Do-Check-Act)

องค์ประกอบ 1

การระบุอันตราย (Hazard Identification)

พิจารณา โอกาสเกิด × ความรุนแรง → จัดระดับ
ความเสี่ยง ใช้วิธีเช่น

- Risk Matrix
- Job Safety Analysis (JSA)
- Work Permit System

20

การควบคุมความเสี่ยง (Risk Control)

ตามลำดับของ Hierarchy of Control

- กำจัดอันตราย
- ทดแทน
- วิศวกรรมควบคุม
- มาตรการบริหาร
- อุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคล (PPE)

การติดตาม ตรวจสอบ และทบทวน

1. การตรวจสอบสภาพอาคารเป็นประจำ
2. ตรวจสอบ PM
3. ตรวจสอบทางหนีไฟ, AED, อุปกรณ์ดับเพลิง
4. รายงาน near miss
5. ทบทวนแผนป้องกันภัยประจำปี

21

QUESTIONS?

